

ВАРНАНСКИ
ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

JOURNAL DE LA MUNICIPALITÉ DE VARNA

ИЗДАВА ВАРНЕНСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНА — ORGANE OFFICIEL DE LA MAIRIE — VARNA

Основанъ и редовно излизащъ отъ 1888 год.

Броя 2 лв. Излиза седмично. Телефонъ № 103. Edition Hebdomadaire 1 n. 2 leva.

Абонаментъ за България: За година 55 лв. За 6 месеца 30 лв.	Всичко за вестника се изпраща чрезъ кметството — Варна.	Toute publication et correspondance doivent être adressées a la Muni- cipalité — Varna.	Abonnement pour l'étranger: Annuel 110 lv. Pour 6 mois . . . 60 lv.
--	--	--	--

Уредникъ: Б. Д. ГЕНЧЕВЪ.

ОБЯВЛЕНИЯ: Официални по 2.50 лв.
на кв. см. търг. по споразумение.

Redacteur: B. D. GENTCHEFF.

ХРИСТОСЪ ВЪСКРЕСЕ!

Варненски Общински Вестникъ честити на православитѣ си читатели светлия Великъ празникъ на Христовото Въскресение

Епископъ Андрей.

ХРИСТОСЪ ВОСКРЕСЕ!

Христосъ Воскресе!

Воскресе Исусъ отъ гроба и намъ дари животъ вѣченъ!

Христосъ Воскресе изъ мъртвитѣ, като съ смъртта си смъртта унищожил и на ония които сѣ въ гробовѣтъ животъ подарил!

Христосъ Воскресе!

— Истина Христосъ Воскресе!

Това е нашата вѣра. Това е нашата мъдростъ. Това е нашата утеха. Това е нашата тиха радостъ. Това е тя чудната велика и сладка вестъ, която светата Божия Църква въ продължение на вѣкове благовѣстувала на цѣлия святъ, който се превива одве подъ тежкото бремене на борбата за животъ.

Съ мили и трогателни думи Св. Евангелие — благовѣстие то Христово — повѣстувала за земния животъ на нашия Спасителъ — Божия Синъ. Съ простотата на свещената правдивостъ и истина разказва и за свѣтлото Христово воскресение. Така четемъ въ него:

Въ първия день на седмицата Мария Магдалина дохожда на гроба рано, докле бѣше тъмно и вижда, че камъкътъ е динатъ отъ гроба. Затичва се тогава и дохожда при Симона Петра и при друия ученикъ, които Исусъ обичаше, и казва имъ: динали Господа отъ гроба, и не знаемъ де сѣ го турили.

Тогава излѣзе Петръ и друия ученикъ и трѣнаха за гроба. И двамата тичаха на едно; но друиятъ ученикъ се затече по-бързо отъ Петра и пръвъ дойде на гроба. И като надникна, видѣ че повивкитѣ стоятъ, ала не влѣзе въ гроба. Следъ него дохожда Симонъ Петръ, влиза въ гроба и вижда, че само повивкитѣ стоятъ; пакъ кърпата, която бѣше на главата Му, не стоеше при повивкитѣ, а — свита отдѣлно на едно мѣсто. Тогава влѣзе и друиятъ ученикъ, който пръвъ бѣше дошелъ на гроба, и видѣ и повтѣрва, защото още не знаеха Писанаето, че Той трѣбва да възкресе отъ мъртвитѣ.

Тогава ученицитѣ се върнаха пакъ у тѣхъ си.

А Мария стоеше при гроба; и вижда два Ангела въ бѣло облѣкло да седятъ — единиятъ при главата, друиятъ при нозетѣ, дето бѣше лежало тѣлото Исусово. И тѣ ѝ казватъ:

— Жено! Защо плачешъ?

Отговоръ имъ:

— Динали Господа моею и не зная де сѣ го турили.

Като рече това, обърна се назадъ и видѣ Исуса да стои, ала не знаеше, че е Исусъ. Исусъ ѝ казва:

— Жено! Защо плачешъ? Кою търсишъ?

Тя мислейки, че е градинарѣтъ, каза Му:

— Господине, ако си го изнеслъ кажи ми де си го турилъ, и азъ ще го взема.

— Исусъ ѝ каза: Марио!

Тя се обърна и Му рече: „Равуни!“ което значи: учителю.

Исусъ ѝ казва:

— Не се допирай до Мене, защото още не съмъ възлѣзълъ при Отца Си; но иди при братята Ми и имъ кажи: възлизамъ при Моя Отецъ и при вашия Отецъ и при Моя Богъ и при вашия Богъ.

Дохожда Мария Магдалина, та обажда на ученицитѣ, че видѣла Господа и че това ѝ казалъ.

А вечерта въ тоя день, първи на седмицата, когато вратата на кѣщата, дето се бѣха събрали ученицитѣ Му, стоеха заключени, поради страхъ отъ иудеитѣ, дойде Исусъ, застава посредъ и имъ казва:

— Миръ вамъ!

И това като рече, показва имъ рѣцетѣ и нозетѣ и ребрата си. Ученицитѣ се зарадваха, като видѣха Господа.

А Исусъ имъ рече:

— Миръ вамъ! Както Ме Отецъ прати, тѣй и Азъ ви пращамъ.

И като рече това, духна и имъ каза:

— Приемете Духа Светаю. На които

проститѣ грѣховеѣ, тома ще се простятъ, на които задържите, ще се задържатъ.

А Тома, единъ отъ дванайсетѣтѣхъ, наричанъ Близнакъ, не бѣше съ тѣхъ, които дохожда Исусъ. Друштѣ-ученици му казаха:

— Видѣхме Господа.

А той имъ рече:

Ако не видя на рѣцетѣ Му бѣлѣта отъ ѡздеитѣ, и не тура прѣста си въ раниѣ отъ ѡздеитѣ, и не тура рѣката си въ ребрата Му, нѣма да повѣрвамъ.

Следъ осемъ дена ученицитѣ Му бѣха пакъ въ къщи, и Тома съ тѣхъ. Дойде Исусъ, които вратата бѣха заключени, застана посредъ тѣхъ и рече:

Маръ вамъ.

После казва на Тома:

— Дай си прѣста тукъ, и вижъ рѣцетѣ ми; дай си рѣката и тури въ ребрата Ми; и не бѣди не вѣрващъ, а—вѣрващъ.

Отговори Тома и Му рече:

— Господъ мой и Богъ мой!

Исусъ му казва:

— Тома, ти повѣрва, защото Ме видѣ, блажени, които не сѣхъ видѣли, и сѣхъ повѣрвали . . . «

Ний вѣрваме, че Исусъ Христосъ бѣ разпнатъ, поребенъ бѣ и въ третия день възкресна. И това е победата, която победи свѣта—нашата вѣра. Чрезъ нея имаме миръ и радостъ.

Днешниятъ день на Свѣтлото Възкресение Христово, нека по думитѣ на Св. Църква да се просвѣтимъ съ празненството, като единъ другъ се призовемъ и едни други се наречемъ: братя! А тия които насъ ненавиждатъ, нека да простимъ всички заради Възкресението, като съ цѣлата Църква Христова запѣемъ «Христосъ воскресъ изъ Мертвихъ, Смертію смъртъ поправъ, и сущима въ грѣбѣхъ животъ даровавъ!»

Д-ръ Цв. Ангеловъ

Н-къ Варненската военна болница

БАНИ И КУРОРТИ

При едно лѣчение въ една баня или курортъ трѣбва да се иматъ предъ видъ за успѣха на лѣчението различни фактори като: климатъ, водолѣчението, диета, начина на живѣене, обстановка, масажи и механотерапията. Съобразно комбинацията на тѣзи фактори, и начинитѣ на лѣчение въ курортитѣ сѣ различни съ огледъ, разбира, се и на състава на минералната вода, което е отъ първостепенно значение.

При минералнитѣ извори освенъ сѣдържатѣ се въ тѣхъ минерални соли играе роля и самата вода, която чрезъ температурата си при вътрешното употрѣбление указва своето лѣчебно влияние. Чрезъ разложенитѣ въ минералната вода вещества, последната действа върху обмѣната и улеснява отдѣлянето на излишнитѣ и непотрѣбни секреторни продукти въ тѣлото, както и солитѣ на храната, която поемаме. Общо, разложенитѣ минерални соли, както и самата вода упражняватъ едно осмотично влияние, понеже тѣканитѣ на нашето тѣло въ своята функция сѣ нагодени да работятъ при опредѣлена концентрация, както и при постоянна температура. Концентрацията на кръвта ни отговаря на единъ 0.9 ‰ разтворъ отъ натриевъ хлоридъ и всѣко нарушение на тази пропорция въ водата и разложенитѣ въ нея минерални соли се изразява чрезъ отдѣляне на едното или другото, чрезъ което разтворенитѣ соли упражняватъ своето влияние въ зависимостъ отъ своята натура.

Различния химически съставъ на минералнитѣ соли указва сѣщо своето влияние върху нашето тѣло, така калиевитѣ съединения действуватъ по

диуретично отъ натриевитѣ, сѣрнитѣ по-отдѣлно отъ хлоридитѣ. Разтворенитѣ въ водата минерални соли се носятъ отъ последната отъ пластове, наложени въ дълбочината на земята, дисоциирани т. е. разложени въ своитѣ алкални и кисели иони, които взаимно упражняватъ своето електрическо влияние. Сольта се разпада напр. на положителни натриеви и отрицателни хлоридни иони и туй разпадане става винаги така напълно, че малко остава отъ натриевата соль като първоначална соль, въ разтвора, а при присѣтствието на повечето соли понѣкога особено въ не добре изследванитѣ минерални извори не се знае точно разпадналитѣ се иони въ какви нови соли се съединяватъ.

Обикновеннитѣ студени минерални извори сѣ съ температура по-висока отъ средната годишна темпер. на дадено мѣсто, но е подъ 20° гѣ сѣдържатъ въ 1 кгр. вода по-малко отъ 1 гр. вжглища киселина и по-малко отъ 1 гр. твърди минерални соли, и сѣдържатъ често желѣзо въ малко количество, а по-нѣкога сѣдържатъ и магнези и калиеви соли.

Реакцитѣ съ които отговаря нашето тѣло при различнитѣ температури е главно отъ страна на кръвоносната ни система.

Изстуди ли се тѣлото повърхностно, кръвоноснитѣ сѣдове се свиватъ, както и тѣзи на мускулитѣ и крайницитѣ и всичката кръвъ отива къмъ дълбочината на тѣлото, когато при стопляне повърхността на тѣлото става обратното. Срдното кръвно налѣгане обаче не претърпява голѣма промѣна. Всичко това става рефлекторно. Студенитѣ бани указватъ по този начинъ едно въз-

Алея въ Св. Константинъ.

Китче отъ Морската градина.

будително, а топлиятъ успокоително действие върху организма. Чрезъ масажирание на тѣлото, следъ една студена баня може чувството на студъ да изчезне и по този начинъ организма се калява.

Вжтрешно употребената минерална вода способствува за по-лесно излъчване на секреторнитѣ продукти, а също така и разни бактерии, които мобилизирани се изхвърлятъ по-лесно отъ организма, както напр. при различни заболявания, при подагра и пр. актиниумъ Тѣзи радиактивни вещества се поематъ отъ организма, както всѣки другъ газъ главно чрезъ дробоветъ, който се изхвърля следъ използванетоъ имъ чрезъ бѣбрецитѣ.

Киселитѣ минерални извори съдържатъ въглена киселина въ килограмъ повече отъ 1 грамъ и по малко отъ 1 грамъ минерални соли, действието на тѣзи извори върху организма се състои въ това, че презъ време на банята малкитѣ мехурчетъ отъ въглената киселина залѣпватъ по тѣлото други, отъ които се отдѣлятъ и по този начинъ тѣлото ту се изстудява и стопля, а когато и температурата се промѣня кожата се зачервява вследствие на което и движението на кръвта се усилява, поради което тѣ особено се препоръчватъ при сърдечни и нервни болести и при артериосклероза. Външно употребена тази минерална вода улеснява храносмилането, дишането и секретцията чрезъ бѣбрецитѣ.

Горчивитѣ бани съдържатъ въ 1 кгр. по-вече отъ 1 гр. твърди минерални соли, главно сулфати, въ форма на йони; тѣ действуватъ очистително, особено при болни страдащи отъ хронически запекъ.

Желѣзнитѣ минерални бани съдържатъ въ 1 кгр. вода повече отъ 10 милиграма желѣзо.

Полезни сж главно при болни отъ анемия и хлороза, като увеличаватъ числото на червенитѣ кръвни тѣлца, на хемоглобина въ кръвта и др.

Арсенови минерални бани съдържатъ голѣмо количество арсинъ, което подобрява общото състояние, слабитѣ напълняватъ особено при нервно болнитѣ.

При морскитѣ бани се явява морскитъ въздухъ като главенъ факторъ, а също така и самитѣ бани.

Морскитъ въздухъ е лишенъ отъ бактерии и отъ прахъ, влаженъ и много подвиженъ, поради

което и затоплянето му е по-равномѣрно, особено сутринъ и вечеръ.

При нѣкои отъ минералнитѣ бани се практикува и лѣчение съ сухъ въздухъ (гопѣлъ), които дължатъ своя резултатъ на обстоятелството, пакъ посредствомъ действието му върху тѣлото на болния, регулацията му се извършва въ голѣмъ мащабъ. При това действие, лѣчебно значение иматъ както разширяването на кръвоноснитѣ съдове чрезъ урегулиране на топлината, така също и отъ участието на потнитѣ жлези, сърдечната дейностъ и дишането.

Морето действува лѣковито чрезъ три фактора: въздухътъ, слънцето и водата. Морелѣчението се използва главно въ видъ на слънчеви бани, морски водни бани и пѣсѣчни бани. Морскитъ климатъ действува благоприятно върху човѣшкиятъ организъмъ, чрезъ увеличение на кръвнитѣ тѣлца, възбуждане на храносмилането, следователно и на апетита и енергията, усиляване на нервната система и общо ободряване: обаче има случаи кждето морския климатъ вреди. То действува добре при скрофулозата, рахита, костна туберкулоза, малокръвие и при хора прекарвали тежки болести.

Слънцето край морето грѣе по-силно, поради чистотата на въздуха, отколкото на сушата. Освѣтъта и лжчитѣ му се отразяватъ и падатъ върху брѣга; най-много се отразяватъ ултра-виолетовитѣ лжчи. Пѣсѣка също отразява лжчитѣ, така че на морския брѣгъ лжчитѣ сж много силни. Кожата на тѣлото, изложена на тѣзи лжчи, отначало почервява и изгаря, а после се люци и става кафява.

Морската вода действува лѣчебно съ своята температура, своя съставъ откъмъ соли и своето движение.

Службата по Чистотата при Санитарното отдѣление ще предприеме общо почистване на града. Умоляватъ се гражданитѣ да почистятъ избитѣ, двороветѣ и градинитѣ си и да прибератъ смѣтътъ въ опредѣленитѣ въ двороветѣ си мѣста отъ кждето ще бжде дигната отъ смѣтоноснитѣ кола.

Стоянь Велковъ.

Римската кула въ Варна

Погледъ въ миналото и настоящето.

Единствениятъ паметникъ на архитектурното строителство отъ стариятъ Одесосъ, запазенъ и до наши дни е така наречената Римска кула въ старата частъ на града до нѣкогашната най-стара черква „Св. Георги“. Днесъ кулата представлява една жална, безформена развалина, издигната до десетина метра между постройки отъ турско време и скрита отъ погледа на минувачитѣ.

Споменътъ, който тази древна постройка съхранява въ безмълвнитѣ си зидове, покрити съ праха на вѣковетѣ, за стариятъ Одесосъ, за миналата слава и бурнитѣ времена на приморския градъ, остава все още потуленъ отъ погледа ни. Не крие ли тя тайната си отъ насъ само заради нашето пренебрежение къмъ нея, заради нехайството ни по отношение на една скъпа старина, въ която се е ковала нѣкога съдбата на българското племе, въ която гордо се е разхождалъ Великиятъ ханъ Аспарухъ, скрепилъ съ меча си основата на нова държава, надвилъ вѣковната и мощна византийска империя и принудилъ императора Константинъ Погонатъ да потвърди основането на Българското царство?

Останкиятъ на Римската кула сж частъ отъ здрава крепостъ. Въ различни времена тя е градена и преграждана, и основитѣ ѝ принадлежатъ сигурно на античната епоха. Като строителенъ материалъ на запазенитѣ части сж употребени тухли и четвъртити каменни блокове, които следватъ въ правилни редици, свързани съ хоросанъ. Въ най-горнитѣ редове сж уцѣлѣли нѣколко блокове съ страна повече отъ единъ метъръ. Мѣстото на кулата, разположена на най-високата частъ на стария градъ, тамъ където е билъ акрополътъ на Одесосъ, е достатъчно указание за нейното голѣмо значение въ миналото на града. Споменътъ на този важенъ пунктъ отъ стария градъ е запазенъ и до днесъ въ населението, което знае околната площъ подъ наименованието „Кале мегданъ“, крепостенъ площадъ, а самата развалина нарича Римската кула, Дженовизъ или само кулата. Близо до развалината е скътана и най-старата упазена черква на града „Св. Георги“, известна още отъ 1606 г., издигната навѣрно върху основитѣ на древна постройка.

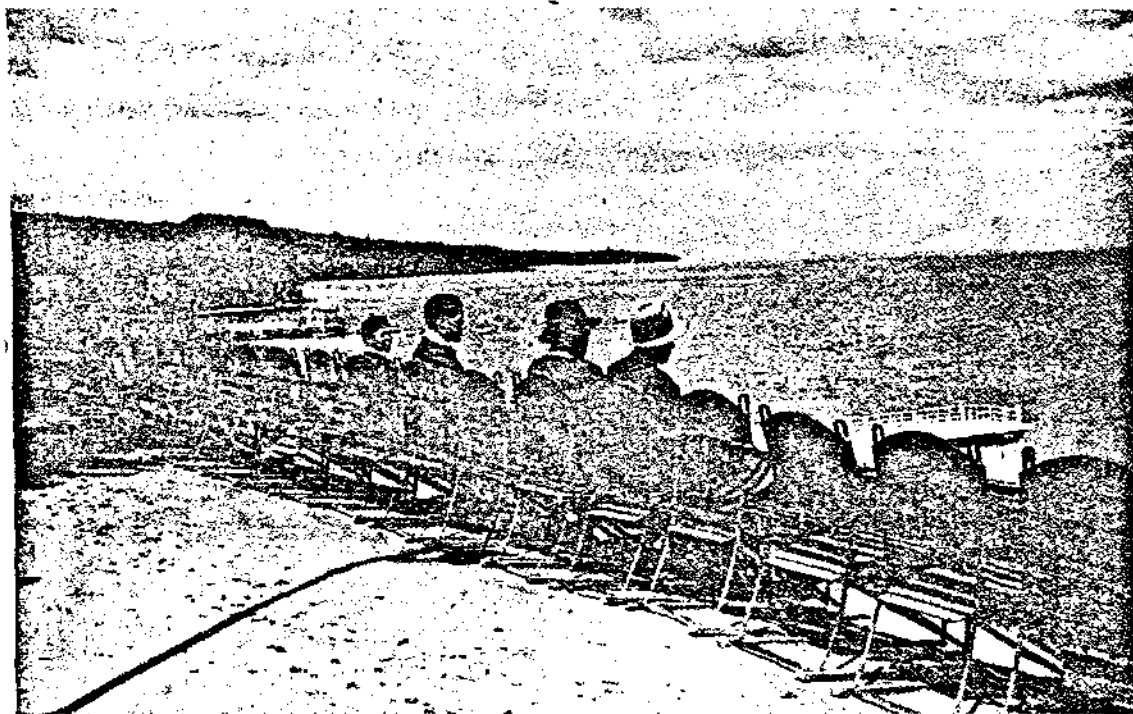
И наистина отъ находкитѣ, които се откриватъ въ тѣзи мѣста, може съ положителностъ да се твърди, какво тукъ около римската крепостъ е билъ акрополътъ на Одесосъ; тукъ е билъ центърътъ на политическия и културенъ животъ на стария градъ още отъ далечни времена. Въ тази частъ на града сж били открити основитѣ на древенъ храмъ отъ дорийски стилъ, може би храмъ на Зевса, както бихме могли да предполагаме отъ намиранитѣ тукъ градивни предмети, мраморни капители и торсото на една великолепа мраморна статуя на Зевса, съхранявана сега въ Варненския музей.

На акропола сж били съсредоточени всички по-важни постройки и учреждения на античния градъ. Основни проучвания сж възможни обаче

само следъ систематични разкопки на самото мѣсто, при което би могло да се отговори съ по-голѣма положителностъ на много въпроси, свързани съ миналото на града, а също така и да се нарисува цѣлостната картина на античната колония. Отъ онѣзи паметници, които дължимъ повече на случайни находки, правени при разкопаване на основитѣ на къщитѣ и при прекарване на новитѣ улици, отъ досегашнитѣ проучвания и аналогични примери, можемъ все пакъ да си съставимъ поне приблизително картината на стария крепостенъ кварталъ.

Около централния площадъ, агората, сж били разположени най-личнитѣ учреждения на града. На видно мѣсто е билъ градския съветъ, булевтерионътъ, въ който сж се събирали общинскитѣ съветници и сж взимали решения, удобрявани отъ народното събрание. Когато въ началото на римската императорска епоха Одесосъ е станалъ главенъ градъ на Пептополията, съюзъ на колониалнитѣ градове, разположени на западния и черноморски брѣгъ, тукъ е билъ свикванъ върховниятъ съюзенъ съветъ, начело съ понтарха, председателъ на съюза. Животътъ на града е билъ въ кипезъ, благоденствието цвѣтѣло и въ голѣмото пристанище сж се товарѣли храни за далечни земи, за римскитѣ провинции и за самия Римъ. Търговци отъ източнитѣ страни сж минавали тукъ, донасяли сж произведенията на изящната промишленостъ, платове, украшения, съдове и сж ги размѣняли срещу земеделскитѣ продукти на богатата земя — храни, добитъкъ, кожи, риба. Пѣстра и живописна картина е представлявалъ пристанищниятъ градъ, където сж се срѣщали мургани ориенталци, свѣтлокоси траки, рошави скити, покрай изтънченитѣ одесчани, които силниятъ римски мечъ е пазилъ отъ грабителскитѣ нашествия на севернитѣ племена. За реда и тишината на пазаря се е грижелъ градскиятъ пренархъ, много други общински чиновници сж следѣли за благосъстоянието на града. Животътъ е текълъ въ благополучие и миренъ трудъ. Можемъ да предполагаме, че въ града е имало и малкъ театъръ, въ който сж били уреждани драматически и музикални представления; и тукъ, както е било навсѣкжде изъ обширната римска империя въ тази епоха, ще да сж били предпочитани главно комическитѣ игри и сценитѣ съ весело и малко грубо за нашитѣ представи съдържание: култътъ на Диониса е билъ на особена почитъ въ Одесосъ, а глинениѣ фигури, намѣрени въ една гробница въ Варна и представляващи сатири и танциорки-менади, подкрепятъ напълно нашето предположение. Поезията също така е заемала почетно мѣсто въ образованието на Одесоската младежъ. Въ Одесосъ се намиратъ надгробни паметници, написани поетично въ стихове, нѣщо което е редкостъ дори за наше време.

Безмълвна и напустната стѣрчи днесъ развалината, останка отъ нѣкогашното укрѣпление на площада, където е билъ съсредоточенъ общественитѣ животъ на града въ продължение на цѣли столѣтия — отъ 6 вѣкъ пр. Хр. до нашествието на

Въ сърцание морето.

варварскитѣ племена отъ северъ, които сж нанесли смъртоносния ударъ на Римската империя. Въ продължение на повече отъ едно хилядолѣтие градътъ е просъществувалъ, устоявайки срѣщъ страшни бури, видѣлъ е подъ стени тѣ си разцвѣта на голѣми господарства и пропадането на много племена въ разгромяването на римската империя за градъ Одесосъ настѣпва единъ краткъ периодъ на неизвестност и застой.

Първиятъ ударъ на Понтийскитѣ градове сж нанесли готитѣ, които нахлуватъ къмъ срѣдата на третия вѣкъ сл. Хр. Тѣ сж разрушили много крепости на полуострова, опустошаватъ провинциитѣ и прогнватъ населението отъ старитѣ обиталища. Тогава ще да е пострадалъ и Одесосъ. Окончателното опустошаване на Мизия и Тракия е почнало обаче следъ Константина Велики. Той употребилъ последни усилия да спре нападенията на варваритѣ, но напраздно. Презъ втората половина отъ 4 вѣкъ силниятъ тласкъ на готитѣ и хунитѣ е докаралъ до окончателното раздрусване на империята. Несигурнитѣ времена продължаватъ и презъ 5 вѣкъ. Императорътъ Теодосий II следъ голѣми откупи и подарѣци едвамъ е сполучилъ да склони на миренъ договоръ водителя на хунитѣ Атила. Подиръ това на полуострова нахлуватъ въ компактна маса славянитѣ, а заедно съ тѣхъ се появяватъ и българитѣ, които сж били смѣтани за непобедими. Тѣхъ повикалъ въ 482 година императоръ Зенонъ противъ готитѣ. Наскоро обаче тѣ се отказали отъ съюза, разбили „римската войска при стрѣмнитѣ брѣгове на Зурта“ и обезпокоявани повече отъ никого, нападали и гробѣли Долна Мизия.

Византийската империя се свързва едвамъ къмъ 6 вѣкъ въ времето на императора Юстиниана, кой-

то се заелъ да поправи старитѣ крепости по северната граница на империята и я защити отъ нахлуванията на славянитѣ. Тогава вѣроятно е била възобновена и варненската крепостъ. Стратегическото положение на града като преденъ постъ на пѣтищата за Цариградъ по суша и по море е било взето подъ внимание, като се е засилвала крайбрѣжната укрепителна система.

Оржжието на Аспаруха обаче е сломило византийското упорство. Ние се спираме на тѣзи важни събития, тъй като тѣ се разиграватъ по нашитѣ земи и сж имали непосредствена връзка съ Черноморското крайбрѣжие и Одесосъ. Новитѣ народи, движейки се отъ изтокъ по южнорускитѣ степи, сж се спускали покрай брѣговетѣ на Черно море и презъ леснодостъпнитѣ източни разклонения на Хемусъ, сж нахлували въ богатитѣ тракийски области къмъ Цариградъ.

Въ своитѣ походи и въ кратковременното си пребиваване въ Черноморскитѣ земи тѣ сж оставили безсъмнено следи отъ своята далечна азиатска култура и въз основа на паметницитѣ, които сж заровени въ земята, ще може да се установи и тѣхното влияние въ етническия и културенъ обликъ на полуострова.

Градътъ Одесусъ е преживѣлъ тѣзи страшни нашествия и, може би, тукъ въ неговия акрополъ да сж решавани много отъ въпроситѣ, които сж раздвигвали цѣли племена и сж карали да потреперва Цариградъ. Зрителъ на тѣзи събития е Римската кула на Варна, изоставена въ нехайство и забравена и потънала въ нечистота, сѣкашъ за да ни укорява съ спомена си за толкова вѣка и да ни препорѣчва зле като културни хора, които не тачатъ своето минало. Ние знаемъ, че въ историята на българската държава Одесосъ, наричанъ

По крайбрежието на Варна непрестанно се издигат хубави дворци — почивни станции за хиляди лъговници.

вече съ сегашното му име Варна, е игралъ първостепенна роля. Още първото известие за Аспаруха отъ историка Теофана говори, че той „като преминалъ Дунава стигналъ до Варна близо до Одесось“. Сжщото споменаватъ и Никифоръ и Кедринъ. Това ни показва, какво голъмо значение се е отдавало на варненската крепостъ вътре въ византийската империя. Съ завладяването на Варна Аспарухъ е принудилъ на отстъпки Византия, турилъ е основитѣ на новата държава. Може би въ сжщия акрополъ на Варна е билъ подписанъ историческиятъ договоръ, чрезъ който се потвърждава владението на дунавскитѣ земи отъ българитѣ — единственитѣ отъ голъмия потокъ на племена, които сж живѣли съ държавническа мисль, упорити, надарени съ издържливостъ и организационенъ духъ и свързани съ своя господарь не чрезъ връзкитѣ на насилието, но чрезъ мисльта за голъмата историческа задача, която имъ е била предопредѣлена отъ съдбата.

Когато въ 1201 година Калоянъ, отъ рода на Асѣновцитѣ, преминалъ въ открита борба съ Византия, единствениятъ градъ, който се е намиралъ още въ ржцетѣ на византийцитѣ, е билъ Варна. Калоянъ настѣпилъ съ войскитѣ си къмъ силно укрепения градъ, защитенъ съ стени и дълбокъ ровъ наоколо. Градътъ се бранилъ храбро и Калоянъ го обсадилъ, като построилъ обсадни машини и приспособления, които будятъ удивлението на византийския историкъ Никита Хониатъ. Въ три дена градътъ билъ превзетъ и на Великденъ презъ 1202 година Калоянъ е празнувалъ побѣдата си въ варненската крепостъ.

Следъ промѣнлива съдба вече при Иванъ Асѣна градътъ се съвзема отново и става главното житно пристанище на България. Презъ XIV вѣкъ

тукъ е владѣлъ боярския родъ на Балика, владѣтелъ на Балчикъ и неговитѣ братя Теодоръ и Добротичъ, последниятъ съ деспотска титла; отъ Варна той се е стремилъ да основе своето морско владение на Понта.

Римската кула въ Варна е преживѣла тия бурни времена; отъ разкопаването и разкриването на околнитѣ ѣ мѣста ще се намѣрятъ сигурно нови паметници на далечното минало и ще може да се хвърли повече обилна свѣтлина върху историята на града. И Варненското археологическо дружество, като е имало всичко това предъ видъ, още презъ 1906 година е поискало отъ общинския съветъ да се земе съ разчистването и разхубяването на паметника, като въ регулационния планъ се предвиди малкъ площадъ и се премахнатъ грозящитѣ го околни постройки. Археологическото дружество се е обръщало и къмъ хигиеническия съветъ за премахване на отходнитѣ мѣста, които обръщатъ този голъмъ паметникъ на миналото въ източникъ на миризми. На Варненската община е било препоржчано отъ комисията за старинитѣ при министерството на просвѣтата да отдаде въ новата си регулация по-голъмо внимание на кулата и общината отчасти е направила потрѣбното; обаче стореното до сега не е достатъчно. Налага се едно по-сериозно отнасяне къмъ старината, като се отвори хубавъ изгледъ къмъ кулата — паметникъ. Държавата сжщо така предвидъ на значението на кулата, я е отдѣлила въ числото на народнитѣ старини, но съ това признание грижата за нейното запазване и разхубяване не е отишла по-далечъ.

Това е предоставено на Варна. И първа задача на ржководителитѣ на градъ Варна би била да се отдадатъ на този паметникъ припадащитѣ му се грижи въ новата културно строителна политика

на общината. Може би ще трѣбва да се засегнатъ частни интереси, но предъ огромното значение на старината, като назидание за почитъ къмъ миналото, общественитѣ интереси трѣбва да наддѣлѣятъ. Съ това за варненци и за посетителитѣ на курорта Варна, които еднакво би привличала, както чудно хубавата природа, така сжщо и една рѣдка по богатството на паметницитѣ си отъ миналото околностъ, ще се създаде единъ новъ обектъ на съзерцание. Затова ще трѣбва да се вреди, заедно съ разширяването на площада около кулата, и една малка градина, която да радва окоето и въ приятно съчетание съ паметника да

възвишава духа. Сжщевременно ще могатъ да се направятъ и разкопки на това мѣсто, на мѣстото на древния акрополъ на Одѣсосъ и ще се установятъ още много неизвестни страници отъ историята на стария градъ. А това ще бжде нова и голѣма придобивка за българската наука и приносъ къмъ цѣлостната антична история.

Нека се надѣваме прочее, какво ржководителитѣ на града Варна ще намѣрятъ въ себе си силата и изпълнени отъ желание за разхубавяването на града ще турятъ въ изпълнение този планъ, който ще препорѣча насъ, ново поколение, като достойни наследници на славни прадѣди.

И. Раловъ—лесовѣдъ.

Създаване на акациевы култури

Въ 1638 г. Жанъ Робенъ донесълъ отъ Америка едно дърво, което тукъ въ Европа било наречено на негово име *Robinia pseudoacacia*. Това е акацията или салкѣма, както се казва въ общоупотрѣбимия езикъ. Ценнитѣ качества на този дървесенъ видъ лежатъ въ бързото растене, незначителната възискателностъ къмъ почвата и климатическитѣ условия, яката дървесина, която това дърво дава и ароматичния цвѣтъ.

Тия ценни качества на акацията скоро сж й спечелили широко разпространение по цѣлия свѣтъ и въ България — главно въ онѣзи полски краища, където населението е лишено отъ близкото съседство на каквито и да е гори. Качеството й да расте извънредно бързо прави акацията единъ дървесенъ видъ, твърде необходимъ за селското стопанство, защото това дърво ни дава възможностъ да задоволимъ всичкитѣ нужди почти на селянина, като почнемъ отъ горивото и завършимъ съ колове за плетъ, за лозя, колове особено ценни за водни постройки, градиво и въобще всѣкъде, където е необходима твърда и дълготрайна дървесина.

Създаването на акациевы гори става отъ фиданки 1 или 2 годишни, които винаги могатъ да се доставятъ безплатно отъ всѣки горски разсадникъ. Изборътъ на почвата, изложението и надморската височина сж отъ сжщественно значение за отглеждането на акацията, защото тоя растителенъ гостъ на Европа и у насъ предпочита рохкавитѣ, глинесто-пѣськливи не особено влажни почви, съ южно или югозападно изложение, добре закрити отъ вѣтъра и не по-високи отъ 700—800 метра надъ морското равнище. При саденето употребяваме фиданки съ добре развити корени, като отрѣзваме стеблото 2—3 пѣпки надъ шийката. Самото садене можемъ да извършимъ било подъ колъ въ твърде рохкавитѣ почви, било направо въ дупки съ размѣри 40/40/40. Въ единъ декарь могатъ да се изкопаятъ при редове на отстояние 1 м. до 1,20 и фиданки 1 м./1 м. една отъ друга около 800 фиданки, като за целта се употребятъ 12 до 15 надници на декарь. Така създаденитѣ акациевы култури при добри почви, къмъ 5 или 6 годишна възраст даватъ вече много добри ко-

лове не само за лозя, но и за огради, а на 7—8 години тѣ сж вече дървета по 7—8 м. високи. Използуването на акациевитѣ гори почва на 3-та години, като, съ цель да направимъ едно прореждане, вадимъ изостаналитѣ въ своя растежъ екземпляри за гориво. На страната срещу вѣтъра акациевата гора не трѣбва да се прорежда, за да създадемъ по тоя начинъ една вѣтроупорна стена.

Ясно е за всички, че акацията е единъ цененъ дървесенъ видъ за полскитѣ села, отдалечени отъ гори и ж. п. линии. Като сръдство, обаче, за закрепяване ронливитѣ и сръмни почви, акацията е една благодать, за случая, мжчно замѣнима. При укрепяване брѣговетѣ на рѣкитѣ, сръмнитѣ и ронливи спусъци на поронцата, акацията намира най-широко употребление. Ето защо дългъ е не само на лесовѣда, но и на всѣки интелигентенъ човѣкъ да проагитира всрѣдъ нашитѣ земеделѣтски стопани ценнитѣ качества на акациевото дърво, съ което ще допринесе твърде много за подпомагане на нашето бедно селско стопанство

Ново богатство въ Варненската градска общинска библиотека

Отдавна въ нашата градска библиотека се чувствуваше отъ една голѣма модерна, издадена следъ войната енциклопедия. Сжществуващитѣ такива бѣха отъ преди 20—40 години и надхвърлени отъ живота и науката.

Напоследъкъ на библиотечната управа се отдаде да сдобие а библиотеката съ една отъ най-реномираната и съ всемирна известностъ нѣмска енциклопедия Вракцаузъ. Тя е добита на много износна цена, за сега въ 15 луксозни тома отъ най-новото 15-о последно издание (1933 г.)

Като справочна книга, енциклопедията увеличава общинския имотъ и може да се види само при уредника на библиотеката.

ИЗЪ ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТЪ

Заседание на 20 ноемврий 1933 г.

Заседанието се откри въ 5 ч. и 20 м. отъ кмета г-нь П. Ю. Панайотовъ.

Пристѣпи се къмъ разглеждане утвърдения отъ министерството на вътрешнитѣ работи бюджетъ на варненската община за финансовата 1933—1934 год. по който, следъ като се изказаха г. г. общинскитѣ съветници Авр. Гачевъ, Хр. Мирски, Н. Поповъ, Соф. Георгиевъ, Ж. Желябовъ, Станчо Савовъ, Др. Ненковъ и П. Стояновъ, всички противъ направенитѣ отъ министерството измѣнения въ бюджета, съвета реши да обжалва тъй утвърдения бюджетъ.

Решение № 442

Кмета докладва молбата на Бълг. Народенъ Морски Сговоръ, Варненски клонъ за отпускане мѣсто за почивна станция, като изказа мнението на постоян. присѣствие да се даде исканото мѣсто като отъ него, общината си запази 4000 метра откъмъ шосето.

По предложение на общ. съветникъ Христо Мирски и следъ като се изказаха г. г. П. Стояновъ, А. Брусевъ, Соф. Георгиевъ, Н. Поповъ, А. Гачевъ, Ж. Желябовъ и Д. Янакиевъ, съвете назначи комисия въ съставъ: общ. съветници А. Брусевъ, Ст. Савовъ и Ан. Петровъ, общ. архитектъ Ж. Богдановъ и единъ представителъ отъ Мор. Сговоръ, която да опредѣли точно мѣстото за почив. станция.

Поради изчерпване дневния редъ кмета вдигна заседанието.

Заседание на 25 ноемврий 1933 г.

По липса на кворумъ, заседанието не се състоя.

Заседание на 4 декември 1933 г.

Заседанието се откри въ 5 часа и 20 м. сл. обѣдъ отъ кмета г. П. Ю. Панайотовъ.

Преди почване на дневния редъ, общ. съветникъ Хр. Мирски направи питане дали сж купени за общината дърва, колко и по каква цена.

Кмета отговори че сж купени 8 тона по 400 лева, а за бѣднитѣ сж взети отъ предприемача 150 тона които наскоро ще почнатъ да се раздаватъ, като натякна на опозицията, че ако се е следвало по нейнитѣ искани формалности, раздаването не щеше да стане и следъ месецъ.

Общ. съв. А. Гачевъ, следъ като отхвърли това твърдене на кмета, направи единъ прегледъ на свѣтовното икономическо положение и броя на безработицата, като, отъ името на работническитѣ общин. съветници предложи нѣколко пунктовъ начинъ за подпомагане на безработнитѣ и беднитѣ въ Варна.

Следъ кратки пререкания между Ж. Желя-

бовъ, Д-ръ Неновъ и В. Кириловъ, съвета пристѣпи къмъ дневния редъ.

Решение № 443

По предложение на кмета, съвета реши да не утвърди произведения на 24. XI с. г. търгъ за продажба на единъ употребяванъ тракторъ, поради ниската добита цена (6200 лв.) като спазването и продаването му продължи на пролѣтъ.

Решение № 444

По докладъ отъ чиновникъ по общинскитѣ имоти, съвета реши да удобри поемнитѣ условия за отдаване подъ наемъ бюфета при централнитѣ морски бани за време отъ сключване договора до 31 октомври 1936 г.

Решение № 445

По докладъ на сжщия, съвета удобри поемнитѣ условия за отдаване подъ наемъ бюфета при сѣвернитѣ морски бани за времето отъ сключване договора до 31 октомври 1936 г.

Решение № 446

По докладъ на Началника отдѣлението „Гражданското състояние и социални грижи“, съвета удобри протоколъ № 1 отъ 4. XI с. г. на трудовия комитетъ при общината, съ който е изработенъ 5 годишния благоустройственъ планъ за времето отъ 1.I.1934 до 31.XII.1938 г.

Решение № 447

По докладъ отъ кмета протокола на комисията по опредѣляне мѣсто за почивна станция за Бѣрг. Нар. Морски Сговоръ и следъ като се изказаха г. г. общ. съветници А. Янковъ, А. Брусевъ, Н. Поповъ, Ив. Давидовъ и Соф. Георгиевъ, съвета реши да отстѣпи на Мор. Сговоръ владението и ползуването на общ. мѣсто сѣверно отъ шосето за Евксиноградъ при лозята „Рупи“ и игрището на сп. кл. „Тича“.

Заседание на 5 декември 1933 г.

Преди започване дневния редъ общ. съветникъ А. Гачевъ отправи питане и искане 1) дали е получено изложение отъ жителитѣ на памучния кварталъ за отмѣняване решението за залесяване баира надъ старата гара и 2) предлага да се протестира и иска да бждатъ удовлетворени исканията на трудовитѣ и занаятчийски съсловия.

Кмета отговори, че по първия въпросъ, съвета е взелъ вече по рано решение, а по втория че не е отъ компетентность на съвета.

Следъ като се изказаха г. г. общ. съветници К. Кондовъ, П. Стояновъ, Хр. Мирски, Др. Ненковъ, Д. Янакиевъ и пом. кмета Г. Трайковъ,

съвета премина към разглеждане дневния редъ, като по предложение на кмета сереши последния да бжде пререденъ съ дребни спешни въпроси.

Решение № 450

По докладъ отъ Началника на Регулационното отдѣление, съвета одобри протокола отъ 23.XI с. г. на комисията назначена съ зап. № 172 § 2 отъ 20. XI с. г. съ който се опредѣлятъ чертитѣ на градътъ.

Решения № 451—455

Съвета одобри протоколитѣ на комисията по Т. З. С. за раздаване мѣста на бедни варненски граждани.

Решение № 456

По докладъ отъ заведующия отдѣлението за общ. имоти и следъ изслушване мненията на г. г. общ. съветници Соф. Георгиевъ, П. Стояновъ, А. Брусевъ и пом. кмета Ч. Йордановъ, съвета одобри поемнитѣ условия за отпечатването на 50000 екз. отъ проспекта за 1934 г.

Решение № 457

Удобри се връщането на сумитѣ които сж биле неправилно внесени въ общ. каса.

Решение № 458

Съвета реши да се дадѣтъ по 1000 лв. възнаграждения за извънреденъ трудъ на плувцитѣ и фелдшеритѣ при общ. морски бани.

Решение № 459

По докладъ отъ кмета, съвета одобри усиленето на § 7 п. 2 съ 80000 лв., § 22 п. 7 съ 25000 лв., § 24 п. 18 съ 30000 лв. и § 24 п. 19 съ 10000 лв. като сумитѣ се взематъ отъ свободния кредитъ по § 33.

Заседанието се вдигна за следния день.

Заседание на 6 декември 1933 г.

Заседанието се откри въ 4 ч. отъ кмета г-нь П. Ю. Панайотовъ.

Решения № № 460 и 461

Съвета реши да се освободятъ гаранцитѣ на разни уволнени чиновници.

Решение № 462

По докладъ на Началника на Архитектурното отдѣление, съвета одобри протокола № 44 на Регулационна комисия по чл. 9 етъ Зак. за Благоустройството, за измѣнение регулацията на общитѣ гробища на градътъ, а тъй сжщо и приготвеня за цельта планъ.

Решения № № 463—465

Следъ изслушване г. г. общ. съветници Ст.

Савовъ, Соф. Георгиевъ, П. Стояновъ и А. Янковъ, съвета: 1) прие окончателния правилникъ за общи гробища на градътъ и 2) Реши да се приеме завещанието на х. Тома Димитровъ като се пристъпи къмъ реализирането му.

Решение № 466

По докладъ отъ кмета по поводъ рапортитѣ № № 328 и 355 отъ началника Отдѣлъ „Социал. Грижи и Гражд. Състояние“ съвета реши служебното заличаване отъ семейнитѣ книги и наборнитѣ списъци на 43 варненски граждани които сж напуснали градътъ и сж съ неизвестно мѣстожителство.

Решение № 467

По докладъ отъ кмета, по поводъ молбата на Ив. П. Шишковъ, откупчикъ на такситѣ върху луксозни кучета, съвета одобри протокола на комисията назначена съ заповѣдъ № 148 § 2, като такситѣ по чл. 4 отъ специал. поемни условия, който за текущ. фин. година сж биле изключени, да се включатъ въ идната фин. година.

Решение № 468

По докладъ на кмета, възъ основа решение-то № 26/113 на стопан. съветъ при Електрич. стопанство, съвета реши да остави безъ последиствие искането на Варнен Държавна болница да заплаща електрич. енергия по 3 лв. на киловатъ часъ, а не по 7 лв.

Решение 469

По докладъ на кмета, съвета одобри командировкитѣ на разни общин. чиновници до разни пунктове въ страната и разрешава изплащането имъ отъ общин. каса.

Решение № 470

По докладъ на кмета, съвета остави безъ последиствие молбата вх. № 2595/933 п. на председателя на Бенеберитската ложа „Езра“ съ която иска опрощаване лихвитѣ по изпълнителенъ листъ № 1080/929 г.

Решение № 471

По докладъ на кмета и по поводъ молбата вх. № 27271/933 г. съвета прие да се даде последенъ срокъ на Стефанъ Георгиевъ отъ Варна за застрояване купеното му отъ общината мѣсто въ кв. 413 парц. 1 до 1. XI 1934 г. следъ което, ако не го застрои, да се пристъпи къмъ изпълнение поемнитѣ условия.

Решение № 472

По докладъ отъ кмета, съвета реши да остави безъ последиствие молбата на Георги Ив. Ноевъ

Спасителътъ

... Въ огъня на своето вцепенение.
Съ ужаса на дивия си викъ,
Човѣчеството тръгна къмъ Голгота:
Спасителътъ великъ —
Богочовѣкътъ — въ кръвъ облянъ,
На кръста прикованъ
Прощаваше се съ живота
И шепнеше съ кървави уста:
„Прости имъ, Господи, прости!“

Изгрелий день се възмути,
Предъ злодеянието на нощъта —
Земята се потресе
И слънцето да блесне не посмѣ —
И мракъ и ужасъ се понесе
Надъ грѣшната земя . . .
И чу въвъ уплаха нощъта
Последний възгласъ на Христа:
„Прости имъ, Господи, прости!“ . . .

Владимиръ П. Анастасовъ

отъ Варна вх. № 16582/933 г. съ която иска да му се опростятъ лихвитѣ по изпълнителенъ листъ № 12543 по който има образувано изпъл. дѣло № 2677/930 г. при III Варненски сѣдия изпълнителъ.

Решение № 473

По докладъ на кмета, съвета одобри протокола на комисията назначена съ резолюция върху мнението на началника на отд. „Общ. Търгове и имоти“ № 747/933 г. дадено по поводъ заявлението—протестъ на Димитъръ Нацевъ вх. № 24808/933 относително правото му да събира карьерно право отъ дерегата които не сж легла на рѣки и отъ всички общин. мѣста до граничната линия на морския брѣгъ.

Решение № 474

По докладъ отъ кмета, съвета остави безъ последиствие молбата на Юрданъ Димитровъ, наемателъ на общин. градини въ „Св. Константинъ“ съ която иска намаление на наема.

Решение № 475

По докладъ отъ кмета съвета реши да отстъпи безплатно на Добруджанското Женско Просвѣтно благотворително Д-во въ Варна общин. мѣсто до глав. входъ на морската градина за поставяне автоматиченъ кантаръ презъ идната 1934 година като и го освобождава отъ такситѣ по тарифа 2 п. 22 по бюджета за текущата година.

Решение № 476

По докладъ отъ кмета, възъ основа молбата вх. № 30950/933 г. отъ група инвалиди, следъ изслушване г. г. общ. съветници Д-ръ Неновъ, Н. Поповъ и Д. Янакиевъ, съвета реши да натовари постоянното присѣствие да протестира предъ надлежнитѣ власти и да иска премахването отъ градътъ на ротативнитѣ машини, като представляващи голѣмо зло за градътъ.

Поради изчерпване дневния редъ, съветътъ реши закриването на извънредната си сесия.

Заседанието се вдигна въ 7 ч. сл. обѣдъ.

Кралската английска легация е съобщила на нашето Министерство на външнитѣ работи, че ще издава визи безъ депозитъ на 60 англири на посетителитѣ (търговци и индустриалци) на панаира Телъ-Авивъ, само ако представятъ удостоверение, издадено отъ съответната Търговско-индустриална камара и установяващо качеството на търговецъ или индустриалець. Все пакъ, легацията си запазва правото да провери за всѣки отдѣленъ случай, дали носителя на таква удостоверение отговаря действително на условията. Дадената виза ще важи отъ 15 априль до 20 май т. г.

Министерството на Външнитѣ работи и на изповѣданията има сведения, че въ Триестъ е пристигнала една партида български арпаджикъ въ много лошо състояние. Споредъ тамошнитѣ фирми, арпаджика се билъ развалилъ поради лошата опаковка. Дебелитѣ човали не позволявали провѣтряване. По този поводъ, Министерството обръща внимание на експортъоритѣ на арпаджика, пѣкъ и на други земеделски произведения, да изнасятъ стоката въ амбалажъ, приетъ отъ пазара, за кждето е предназначена.

Наша поща

Н. Пр. Епископъ Андрей.—Като Ви поднасяме приветствията си по случай празника на Великото Христово Въскресение, благодаримъ Ви сърдечно за готовността съ която се отзовахте на молбата ни.

Д-ръ Цв. Ангеловъ.—Отъ наше име и това на читателитѣ ни, Ви благодаримъ отъ все сърдце за тъй хубавата и полезна здравна статия, която въ този брой помѣстваме.

Стоянъ Велковъ.—Приемете нашитѣ благодарности. Молимъ и за въ бждаше Вашето ценно сътрудничество.
Дерзайте!

Подполковникъ о. з. Етимовъ. Получихме хубавия Ви трудъ. Поздравляваме Ви за красивата и полезна за курорта ни идея. Идния брой ще помѣстимъ.

Честито Въскресение Христово на г. г. сътруднитѣ ни.

Б, Д. Г.

Обяснителни бележки

за лицата и мѣстноститѣ на които се именуватъ улицитѣ въ градъ Варна.

257. Царь Ив. Александъръ. Книголюбивъ бълг. царь (1330—1371 г.) благодетелствувалъ и горещо закрилялъ школата на Теодосия Търновски, продължена отъ неговия ученикъ знаменития Търновски Патриархъ Ефтимий. По негова поръчка е направенъ славянски преводъ на Манасиевата лѣтопись, важенъ поради своитѣ придобивки за българ. история.

258. Царь Освободителъ. Най-голѣмия благодетелъ на бълг. народъ.

259. Царь Калоявъ. Даровитъ и юначенъ царь. Затвърдилъ и разширилъ границитѣ на отечеството. Царувалъ отъ 1197—1207 г.

260. Царь Крумъ. Носителъ и създателъ на българското надмощие въ началото на IX вѣкъ (803—814 г.) Даровитъ, храбъръ и предвидливъ царь. Известни сж неговитѣ Крумовски закони за крадцитѣ, пияницитѣ, клеветницитѣ и бездѣлницитѣ.

261. Царь Самуилъ. Владетелъ на западна България. Водилъ отчаяна борба за свободата противъ гърцитѣ — царь герой. Царувалъ отъ 976—1014 год.

262. Царь Симеонъ. Най-великъ български царь и книголюбецъ. Царувалъ отъ 893—927 г. Златенъ вѣкъ на България.

263. Царь Страцимиръ. Синъ на Ив. Александъръ, царувалъ самостоятелно въ Видинъ и близката му околностъ — въ цѣлата долина на р. Тимокъ. Той е единъ отъ последнитѣ българ. царе. Следъ жестока борба въ съюзъ съ Унгарския кралъ Зигизмунда и Влашкия князь Мирча противъ турцитѣ Баязита разбива въ 1396 год. християнската войска, пленява Страцимира и Видинското царство пропада.

264. Царь Шишманъ. Михаилъ Шишманъ. Основателъ на Шишмановата династия. Царувалъ отъ 1323—1330 г., а също и Царь Ив. Шишманъ.

265. Чаталджа. Градъ въ южна Тракия близо до Цариградъ, при който се развиха голѣми боеве презъ 1912 год. въ войната съ Турция.

266. Червенска. Старо-български градъ Червенъ близо до гр. Русе—сега село Червенъ.

267. Черни връхъ. Най-високия връхъ на Витоша — 2287 м. надъ морското равнище.

268. Черноризецъ Храбъръ. Писателъ отъ Царь Симеоновата епоха, чиято личностъ е недоуяснена, историко-критически, ала той е оставилъ най-важна следа въ тогавашната ни книжовностъ полемичното си творение за отбрана на славянската азбука.

269. Чипровецъ. Нѣкогашни пребалкански градъ Кипровецъ. близо до началото на р. Огоста кждето въ 17 вѣкъ избухна възстание подъ вое-

водството на Георги Пиячевъ и града билъ изгоренъ отъ турцитѣ, разярени поради разбиването имъ предъ Виена отъ Полския кралъ Янъ Собейски.

270. Чирпанъ. Градъ въ южна България съ 13,000 жители винарски центъръ.

271. Черна. Рѣка Черна въ Македония при завоя на която сж развити голѣми боеве въ последната война.

272. Шаръ Планина. Планина въ Македония, възлѣта въ народнитѣ ни пѣсни.

273. Шейново. Село въ Стара Планина при което стана кръвопролитенъ бой на опълченцитѣ съ турцитѣ презъ 1878 г.

274. Шипка. Село въ Стара Планина. Тукъ стана най-голѣмото сражение на опълченцитѣ презъ освободител. война 1877 г. Има издигнатъ голѣмъ паметникъ.

275. Шуменъ. Окръженъ градъ въ източна България съ 25,000 жители Люлка на училищното движение въ източна България. Стара турска военна крепостъ.

276. Щипъ. Градъ въ Македония известенъ въ войната съ сърбитѣ презъ 1913 г.

277. Яворовъ. Родомъ отъ Чирпанъ 1877-1914. Голѣмъ български писателъ—лирикъ. По природа буенъ и горещъ, той се увлѣкълъ въ Македон. революционно движение и отишелъ като четникъ въ четата на Гоце Дѣлчевъ. Отзивъ на това увлѣчение сж произведенията му: Хайдушки пѣсни, Хайдушки купнения и биографията на Г. Дѣлчевъ. Стихотворнитѣ сборки: Безсънници и подъ сѣнитѣ на облацитѣ сж пълни съ поезия и мисълъ и сж изразъ на силнитѣ преживѣвания на поета. Неговата отзивчива душа е чувствувала дълбоко всички човѣшки нещастия и е страдала съ страдашитѣ. Зла съдба преследвала поета по личния му пътъ и го накарва най-последно да тури край на живота си.

278. Янко Славчевъ. Родомъ отъ Търново, преселенъ въ Варна 1865 г. По негова инициатива основава се въ Варна 1870 г. читалище „Възраждане“. Той заедно съ Велико Христовъ сж били непрекъснато училищни настоятели отъ 1870 година до освобождението. Билъ е кметъ на града презъ 1879 г.

279. Янтра. Рѣка, която минава презъ Търново.

280. 27 юлий. Освобождението на Варна 1877 год.

281. 6 септемврий. Съединението на северна съ южна България 1880 г. 6 септемврий.